

Curtea Supremă de Justiție

D E C I Z I E

30 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Nadejda Toma,

Judecători – Anatolie Țurcan și Vladimir Timofti,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Călărași din 27 decembrie 2012 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 octombrie 2013, declarat de inculpata

Galbăn Ecaterina xxxxx, născută la xxxxx, originară din xxxxx și domiciliată în xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 06.06.2011 - 27.12.2012;

Instanță de apel: 26.01.2013 - 31.10.2013;

Instanță de recurs: 19.04.2018 - 30.05.2018.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Călărași din 27 decembrie 2012, Galbăn Ecaterina a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art.206 alin.(2) lit. c) Cod penal, la 10 ani închisoare, cu executarea în penitenciar pentru femei de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere sau de a exercita activități legate de prestarea de servicii publice pe termen de 5 ani.

Conform art.84 alin.(4) Cod penal, a fost adăugată parțial partea neexecutată a pedepsei aplicate, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă 10 ani 3 luni închisoare, cu executarea în penitenciar pentru femei de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere sau de a exercita activități legate de prestarea de servicii publice pe termen de 5 ani.

Potrivit art.96 alin.(1) Cod penal, executarea pedepsei a fost amânată până la 25 aprilie 2020, și anume până la împlinirea copilului xxxxx, născut la xxxxx, a vârstei de 8 ani.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că, Galbăn Ecaterina în luna septembrie 2007, aflându-se în or. Chișinău urmărind scopul exploatării sexuale comerciale, precum și în prostituție a unui copil, acționând împreună și de acord cu Gurduza Eugeniu, condamnat pentru această faptă prin sentința Judecătoriei raionului Solnțevo or. Moscova Federația Rusă din 14 aprilie 2008 și alte persoane nestabilite de organul de urmărire penală, prin abuz de poziție de vulnerabilitate, manifestată prin situația precară din punct de vedere al supraviețuirii sociale, în scopul exploatării sexuale comerciale și în prostituție, a recrutat-o pe minora xxxxx, născută la xxxxx, cu consimțământul acesteia.

Astfel, în perioada indicată de timp, Galbăn Ecaterina, acționând împreună și de comun acord cu Gurduza Eugeniu, în vederea atingerii scopului său infracțional, știind cu certitudine că xxxxx este minoră, întâlnindu-se cu ultima în or. Călărași Republica Moldova, în cadrul convorbirilor pe care le-a avut cu aceasta, i-a trezit interesul ultimei pentru practicarea prostituției prin convingeri că va fi bine plătită și a îndemnat-o de a se deplasa în or. Moscova Federația Rusă, pentru a practica prostituția.

La 05 octombrie 2007, Galbăn Ecaterina, acționând împreună și de comun acord cu Gurduza Eugeniu condamnat pentru această faptă în vederea transportării victimei xxxxx în țară de destinație, a însoțit-o pe ultima la stația feroviară din s. Sipoteni r-nul Călărași, comunicându-i că în aceeași zi să se deplaseze în or. Moscova, unde va fi întâlnită de către Gurduza Eugeniu, sub supravegherea căruia va întreține relații sexuale contra plată cu diferiți bărbați.

Tot la 05 octombrie 2007, Galbăn Ecaterina, acționând împreună și de comun acord cu Gurduza Eugeniu, condamnat pentru această faptă și alte persoane nestabilite de organul urmăririi penală, cunoscând despre faptul, că xxxxx este minoră și nu deține buletin de identitate și pașaport național a organizat transportarea ultimei în or. Moscova Federația Rusă, prin intermediul unui însoțitor de vagon nestabil de organul de urmărire penală, la trenul nr. 341 cu ruta Chișinău-Moscova, din 05 octombrie 2007 și a suportat cheltuielile în legătură cu deplasarea victimei în țara de destinație.

Ajunșând în or. Moscova Federația Rusă, xxxxx a fost întâlnită de către Gurduza Eugeniu, care acționând împreună și de comun acord cu Galbăn Ecaterina, întru realizarea scopului său infracțional și al complicilor săi, a adăpostit-o în apartamentul nr. xxxxx din același oraș situat pe xxxxx.

Totodată Gurduza Eugeniu, care acționa împreună și de comun acord cu Galbăn Ecaterina și alte persoane nestabilite de organul de urmărire penală, a supus-o pe xxxxx exploatării sexuale comerciale, precum și exploatării în prostituție până la 05 decembrie 2007, când acțiunile infracționale au fost curmate de către colaboratorii de poliție din or. Moscova Federația Rusă.

3. Procurorul, a contestat cu apel sentința, solicitând casarea parțială a acesteia în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care lui Galbăn Ecaterina să-i fie stabilită pedeapsa 10 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții pe termen de 3 ani, iar potrivit art.84 alin.(4) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial, să-i fie aplicată pedeapsa definitivă 10 ani 6 luni, cu executarea în penitenciar pentru femei, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții pe termen de 3 ani.

În motivarea apelului recurentul a invocat că, prin acțiunile sale premeditate, Galbăn Ecaterina a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.206 alin.(2) lit. c) Cod penal, sancțiunea căruia prevede în calitate de pedeapsă închisoare de la 10 la 15 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani și potrivit art.16 alin.(5) Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor deosebit de grave.

Totodată, conform art.96 alin.(1) Cod penal, în cazul inculpatei Galbăn Ecaterina nu este posibilă amânarea executării pedepsei în baza normei respective.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 octombrie

2013, a fost admis apelul, casată sentința inclusiv din oficiu potrivit art.409 alin.(2) Cod de procedură penală, în partea stabilirii pedepsei și aplicării art.96 alin.(1) Cod penal și pronunțată o nouă hotărâre în această parte, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Galbăn Ecaterina recunoscută vinovată în săvârșirea infracțiunii prevăzut de art.206 alin.(2) lit. c) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. art.70 alin.(3), 79 Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa 5 ani închisoare.

Potrivit art.84 alin.(4) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepsei aplicate prin decizia Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2010, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă 7 ani închisoare, cu executarea în penitenciar pentru femeii de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere sau de a exercita activități legate de prestarea serviciilor publice pe termen de 5 ani.

În rest sentința a fost menținută.

4.1. În motivarea soluției sale, instanța de apel a indicat că, la pronunțarea sentinței, instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și just a tras concluzia că inculpata Galbăn Ecaterina a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.206 alin.(2) lit. c) Cod penal.

Cu privire la pedeapsa stabilită, instanța de apel a indicat că, prima instanță neîntemeiat a reținut în sentință circumstanța agravantă, precum că inculpata a fost anterior condamnată, or prin sentința Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 26 aprilie 2010, Galbăn Ecaterina a fost condamnată pentru fapta pe care a comis-o ulterior, adică în anul 2009.

Instanța de apel a considerat necesară aplicarea în privința inculpatei a prevederilor art.79 Cod penal, stabilindu-i pedeapsa sub limita minimă prevăzută de legea penală imputată, având în vedere, că Galbăn Ecaterina a săvârșit infracțiunea când era minoră și are la întreținere doi copii minori.

Totodată, instanța de apel a reținut că, prima instanță nu a ținut cont de circumstanțele de fapt ale cauzei și nejustificat a aplicat prevederile art.96 Cod penal, or, conform art.16 Cod penal, infracțiunea prevăzută de art.206 alin.(2) lit. c) Cod penal face partea din categoria celor deosebit de grave, pentru care legea prevede pedeapsa închisorii de la 10 la 15 ani.

Așadar, instanța de apel cu trimitere la prevederile art.art.7, 61, 70, 75, 79 Cod penal, a ajuns la concluzia de a stabili inculpatei pedeapsa închisorii, având în vedere prevederile scopul pedepsei, caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, persoana inculpatei, fără aplicarea art.96 Cod penal.

5. Inculpata, în temeiul pct.10), 11), 14) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, a contestat cu recurs ordinar hotărârile adoptate, solicitând casarea acestora, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care procesul penal să fie încetat în temeiul art.391 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, din motiv că există alte circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală sau stabilirea unei pedepse neprivative de libertate.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, din conținutul materialelor cauzei penale se constată că, urmărirea penală a fost pornită la 17 ianuarie 2008 (f.d.1 vol. I), când a fost emisă ordonanța de începere a urmăririi penale în privința cet. Galbăn Ecaterina, conform semnelor componente de infracțiune prevăzute de art.206 alin.(2) lit. a) Cod penal (f.d.23 vol. I).

Astfel, consideră că termenul de atribuire a statutului de bănuít urmează a fi

calculat de la 17.01.2008 - data emiterii ordonanței, prin care a fost pornită urmărirea penală, fiind de fapt recunoscută în calitate de bănuیت, indiferent dacă organul de urmărire penală a respectat sau nu obligația de a aduce la cunoștință lui Galbăn Ecaterina această ordonanță și informația despre drepturile procedurale prevăzute la art.63 alin.(1) Cod de procedură penală.

Ulterior, prin ordonanța procurorului din 13 iunie 2008, Galbăn Ecaterina a fost pusă sub învinuire (f.d.36 vol. II).

Astfel, recurenta susține că, din materialele dosarului penal cu certitudine se stabilește că, cauza dată a fost pornită în privința unei persoane concrete considerând că exista o bănuială rezonabilă că anume aceasta a comis infracțiunea prevăzută de art.206 alin.(2) lit. a) Cod penal, fiindu-i astfel atribuit statutul procesual de bănuیت chiar din momentul pornirii urmăririi penale.

Prin Legea nr.264-XVI din 28.07.2006, art.63 Cod de procedură penală a fost completat cu un nou alineat, prin care s-a reglementat procedura de scoatere a persoanei de sub urmărire penală în cazul expirării termenelor reglementate de alin.(2) art.63 Cod de procedură penală, prin încetarea acestei calități de drept.

Aplicarea ulterioară a acestei norme a dus la lezarea drepturilor constituționale ale persoanelor, în special, prin refuzul organelor de urmărire penală și al instanțelor de judecată de a emite un act privind încetarea de drept a urmăririi penale și a calității de bănuیت.

Consideră că, înaintarea învinuirii de către procuror a fost efectuată cu depășirea termenului legal, deoarece calitatea de bănuیت expirase de drept la data de 17 aprilie 2008, însă învinuirea a fost înaintată abia la 13 iunie 2008 și astfel organul de urmărire penală a admis o ingerință în garanțiile prevăzute de art.22 Cod de procedură penală.

În cazul dat, reluarea urmăririi penale și înaintarea învinuirii din 13 iunie 2008 și actele procedurale ulterioare, au fost contrare cerințelor stipulate în art.22 alin.(2) și 287 alin.(4) Cod de procedură penală, precum și celor din art.4 al Protocolului nr.7 la Convenție și urmează a fi considerată ca o încălcare a prevederilor legale referitoare la sesizarea instanței prevăzute în art.251 alin.(2) Cod de procedură penală. Nulitatea reluării urmăririi penale, în cazul dat, poate fi invocată la orice etapă a procesului penal de către părți și se ia în considerație de instanță, inclusiv și din oficiu.

Într-o astfel de interpretare, se conchide că actele și acțiunile organului de urmărire penală efectuate după expirarea termenului legal de ținere a persoanei în calitate de bănuیت, sunt nule iar procesul penal în privința lui Galbăn Ecaterina urmează a fi încetat.

Totodată, recurenta cu trimitere la prevederile art.7, 61, 75, 90 Cod penal, a indicat că, instanțele de fond au efectuată o greșită individualizare a pedepsei aplicate inculpatei, atât sub aspectul naturii, cât și mărimii pedepsei.

Totodată, în cauza dată nu au fost constatate careva circumstanțe agravante, iar la stabilirea pedepsei instanțele judecătorești nu au ținut cont de faptul că inculpata se află într-o stare materială grea, mamă solitară a 2 copii minori.

Astfel, consideră că, în cazul de față nu există interdicții pentru stabilirea unei pedepse non privative de libertate, or pedeapsa aplicată de prima instanță și de instanța de apel nu corespunde atât principiului proporționalității, cât și scopului

prevăzut în art.61 Cod penal.

6. Asupra recursului declarat a prezentat referință procurorul care s-a expus pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece prin decizia instanței de apel inculpatei i-a fost stabilită o pedeapsă mai blândă, nefiindu-i astfel înrăutățită situația.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art.420 Cod de procedură penală, pot fi atacate cu recurs deciziile pronunțate de curțile de apel ca instanțe de apel, însă nu pot fi atacate cu recurs sentințele în privința cărora persoanele indicate în art.401 Cod de procedură penală, nu au folosit calea apelului ori au retras apelul, dacă legea prevede această cale de atac. Persoana care nu a folosit apelul poate ataca cu recurs decizia instanței de apel numai dacă prin hotărârea atacată a fost modificată soluția primei instanțe și prin aceasta i s-a înrăutățit situația.

Din actele cauzei rezultă că, nici inculpata Galbăn Ecaterina, nici avocatul acesteia Cazacu Dumitru, nu au contestat cu apel sentința Judecătoriei Călărași din 27 decembrie 2012, cauza penală fiind examinată în ordine de apel la apelul declarat de procuror, prin care s-a solicitat aplicarea unei pedepse mai aspre, fără aplicarea prevederilor art.96 alin.(1) Cod penal. Apelul procurorului a fost admis, casată sentința, inclusiv din oficiu potrivit art.409 alin.(2) Cod de procedură penală, în partea stabilirii pedepsei și aplicării art.96 alin.(1) Cod penal și pronunțată o nouă hotărâre, prin care lui Galbăn Ecaterina, recunoscută vinovată în săvârșirea infracțiunii prevăzut de art.206 alin.(2) lit. c) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art.70 alin.(3), 79, 84 alin.(4) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă - 7 ani închisoare, cu executarea în penitenciar pentru femei de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere sau de a exercita activități legate de prestarea serviciilor publice pe termen de 5 ani.

Astfel, având în vedere că instanța de fond, în sentința de condamnare, a constatat ca fiind dovedită pe deplin vinovăția inculpatei, neatacarea acesteia cu apel de către cea din urmă, evidențiază faptul că inculpata este de acord în totalitate cu sentința pronunțată. Pe cale de consecință, invocarea unor încălcări admise în cadrul urmăririi penale, care nu au fost invocate la terminarea urmăririi penale când învinuita împreună cu apărătorul său au luat cunoștință cu materialele cauzei (f.d.60, vol. II), după cum prevede alin.(4) art.251 Cod de procedură penală, dar nici la examinarea cauzei în prima instanță, este lipsită de orice suport juridic.

În asemenea situație, potrivit prevederilor art.401 Cod de procedură penală, inculpata, care nu a atacat cu apel sentința de condamnare, prin care i-a fost stabilită o pedeapsă cu aplicarea prevederilor art.70 alin.(3), 79 Cod penal, fiind redus termenul de pedeapsă de la 10 ani închisoare – la 5 ani închisoare, ar fi în drept să conteste cu recurs decizia instanței de apel, doar în cazul că, prin decizia instanței de apel, i s-ar fi înrăutățit situația, stabilindu-i-se o pedeapsă mai gravă decât cea stabilită de prima instanță.

Raportând situația, reținută în cauză, la prevederile art.420 alin.(4) Cod de procedură penală în coroborare cu art.432 alin.(2) Cod de procedură penală, rezultă că lipsesc temeiuri de drept de casare a hotărârii adoptate și, prin urmare, se impune

soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat de inculpata Galbăn Ecaterina, din motivul neutilizării de către recurent a căii ordinare de atac - apelul.

8. În corespundere cu art.432 alin.(1), (2) pct.1) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpata Galbăn Ecaterina xxxxx, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 octombrie 2013, în propria cauză penală, deoarece nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 28 iunie 2018.

Președinte

Nadejda Toma

Judecători

Anatolie Țurcan

Vladimir Timofti